

Jonas Andreasson
Stadsingenjör

Mätning av krontäckning i Lunds tätorter - ansökan ur Lunds kommuns miljöanslag

Förslag till beslut

Byggnadsnämnden föreslås besluta

att söka 60 000 kr ur Lunds kommuns miljöanslag för att utföra arbetet med krontäckningsinventering inom Lunds kommuns tätorter.

Sammanfattning

I ett samarbetsprojekt mellan stadsbyggnadskontoret, tekniska förvaltningen och kommunkontoret vill vi skapa en gemensam bild av hur stort krontäcket är i Lunds tätorter idag. Krontäckning kan fungera som ett mått på hur gröna våra tätorter är. Genom att regelbundet analysera krontäckningsgraden kan vi se resultatet av vårt arbete i en större skala och på längre sikt. Tanken är att krontäckningsanalyserna kompletterar uppsatta mål och strategier för att uppnå dessa. På så sätt kan krontäckningsanalyser fungera dels som indikator, stöd och argument för gröna prioriteringar i planeringen av våra tätorter, dels som uppföljning av målsättningar kring tätorternas grönstruktur i Lunds program för ekologisk hållbarhet. De kan också ge underlag för risk- och sårbarhetsanalyser och åtgärder som planeras till följd av dessa, till exempel resiliens mot värmeböljor. Därför är en analys av krontäckningen viktig i vårt arbete med hållbar stad.

Underlag för beslutet

- Stadsbyggnadskontorets tjänsteskrivelse 2020-09-30
- Projektbeskrivning "Mätning av krontäckning i Lunds tätorter – ansökan ur Lunds kommuns miljöanslag"

Ärendet

I ett samarbetsprojekt mellan stadsbyggnadskontoret, tekniska förvaltningen och kommunkontoret vill vi skapa en gemensam bild

2020-09-30

Diarienummer

BN 2020/0342

av hur stort krontäcket är i Lunds tätorter idag för att få ett viktigt mått avseende detta. Det kan användas inom kommunens arbete med klimatanpassning och biologisk mångfald då uppvuxna träd i tätortsbebyggelse har en rad olika viktiga funktioner för kommunens gröna infrastruktur bland annat inom biologisk mångfald, skugga, temperaturreglering och vattenhantering. För denna inledande studie söks medel ur kommunens miljöanslag.

Bakgrund om krontäckning

Hur stor yta av ett tätbebyggt område som täcks av trädens kronor är ett viktigt mått på områdets gröna strukturer. Trädens kronor och deras lummiga grönska ger en hel rad olika ekosystemtjänster i form av skugga, temperaturreglering, luftrening, koldioxidbindning, dagvattenhantering, biologisk mångfald. En stad med träd har en bättre livsmiljö för både människor och djur och i förlängningen ger en bättre folkhälsa.

Täta städer som saknar en utvecklad grönstruktur drabbas hårdare av klimatförändringarna vid exempelvis värmeböljor och skyfall. Träden ger både skugga och sänker lufttemperaturer när det är varmt, samtidigt som de hjälper till att ta upp vatten vid regn och kan användas för regnvattenhanteringen. I flera städer förvinner mycket grönska i samband med exempelvis förtätning, vilket kan leda till att vi blir sämre rustade för klimatförändringar. Träd i städer utsätts också ofta för mycket stress, med torka, kompaktering av jorden och skador på både rötter och stammar. Sådana förutsättningar minskar möjligheten för träden att utvecklas och resulterar ofta i en kortare livslängd.

Hur har andra i Sverige gjort?

Det är inte många som arbetat med frågan ännu i Sverige.

Malmö stad har under ett antal år arbetat med att ta fram underlag för krontäckning men har inte kommit fram till en slutlig lösning för hur de ska arbeta med frågan. Det finns fortfarande en hel del frågetecken kring vilka metoder som ska användas, vilket dataunderlag som behövs och vilka felmarginaler som är acceptabla. Som en första studie har Malmö tagit fram en enklare analys för krontäckning, för att ha ett första underlag.

Hur ser det ut i Lund

Vilken krontäckningsgrad Lunds tätorter har idag vet vi inte. Inför denna ansökan har vi genomfört ett "snabbtest" av det centrala Lund med verktyget Itree, vilket visade en krontäckning på ungefär 16 procent. För att kunna dra vidare slutsatser behövs en större studie.

2020-09-30

Diarienummer

BN 2020/0342

Det inledande steget är att skapa en bild av krontäckningen i Lunds kommuns tätorter idag vilket är målet för detta inledande projekt.

Slutsats

Krontäckning kan fungera som ett mått på hur gröna våra tätorter är samt som en indikator, ett stöd och ett argument för det gröna i planering i tätorter och i uppföljning av gröna målsättningar i exempelvis Lunds program för ekologisk hållbarhet och grönprogrammet. Genom att göra underlaget lättillgängligt digitalt hoppas vi att underlaget ska användas inom en rad olika områden inom kommunen.

Budget

För att kunna genomföra projektet äskas ett anslag om 60 000 kronor för konsulttjänster samt eventuellt data. I övrigt hanteras projektet inom ordinarie verksamhet inom berörda förvaltningarna.

Beredning

I olika arbeten mellan Stadsbyggnadskontoret, Kommunkontoret och Tekniska Förvaltningen har det framkommit gemensamma önskemål om att beräkna krontäckningen i Lunds tätorter.

Barnets bästa

Att ha koll på hur stor del av våra träd som kan balansera temperatur och vara behjälpliga i infiltrationen av vatten är viktiga för miljön och gynnar de barn som ska bo och vistas i det framtida expanderande Lund.

Ekonomiska konsekvenser

För att kunna beräkna krontäckningen behöver man såväl programvara som data och kompetens. Kommunen har till stor del data, programvara och kompetens, men för att genomföra arbetet måste även konsultinsatser köpas in.

Föredragning

För att kunna genomföra aktiviteten behöver Stadsbyggnadskontoret få använda 60 000 kr ur Lunds kommuns miljöanslag för arbetet som kommer att genomföras delvis med konsulthjälp.

2020-09-30

Diarienummer

BN 2020/0342

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:
Kommunstyrelsens miljö- och hälsoutskott

Jonas Andreasson
Stadsingenjör

Tilda Brage
Teknisk Lantmätare